U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **S. G.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 7. 2023, č. j. 75 Az 3/2022-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. OAM-507/ZA-ZA10-LE24-2022. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 31. 8. 2022 (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu dne 11. 5. 2022. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 16. 5. 2022 uvedl, že v Tunisku v srpnu roku 2018 zapálil vlajku Islámského státu, přičemž jeho jednání bylo zachyceno na video a podle jeho sestry v říjnu roku 2021 bylo toto video zveřejněno na internetu společně s dalším videem, na kterém byl zachycen maskovaný příslušník Islámského státu, který řekl, že stěžovatele zabije. Stěžovatel toto video žalovanému nepředložil, ale uvedl, že jej možná doloží, pokud jej od své sestry sežene. Podle stěžovatele v Tunisku v únoru roku 2022 „*skončil dobrý prezident a vrací se tam Islámský stát* “; po konfrontaci s faktem, že prezidentem Tuniska je od října roku 2019 stále Kaís Saíd, uvedl, že právě tento prezident pracuje pro Islámský stát. Do České republiky stěžovatel přicestoval v listopadu roku 2019, protože zde žila jeho manželka – česká občanka. V době pohovoru však již dva roky žil s přítelkyní A. B. N.

[3] Při doplňujícím pohovoru dne 24. 5. 2022 stěžovatel uvedl, že uvedené video stále sám nezhlédl a po své sestře nemůže chtít, aby mu jej poslala, neboť by se tím dostala do

nebezpečí. Nyní již však tvrdil, že spálil vlajku nikoliv Islámského státu, ale politické strany Ennahda, a to z důvodu, že od doby, kdy tato strana vládne v Tunisku, došlo k útlumu turistického ruchu. Podle stěžovatele je strana Ennahda to samé jako Islámský stát. Kdyby tato strana nevládla, stěžovatel by se bez problému vrátil. Stěžovatel vyjádřil své obavy z násilných aktivit osob patřících k vládě a Muslimskému bratrstvu či Islámskému státu; z mocenských struktur Tuniska s nimi nic společného neměl pouze prezident. Není možno se ani obrátit na policii, neboť ta je na stranu Ennahda napojena, proto stěžovatel nemohl vyhledat pomoc v Tunisku. Podle stěžovatele je prezident jen loutka, za poslední tři roky se vystřídalo pět prezidentů a ve skutečnosti vládne parlament s předsedou Rašídem Ghannúším. V Tunisku o všechno přišel, rodina s ním nekomunikuje, protože nesouhlasila s jeho sňatkem (později však připustil, že je v pravidelném spojení se svojí sestrou a kontakt udržuje i se zbytkem rodiny). Po rozvodu se svou manželkou mu byl vystaven výjezdní příkaz. Seznámil se však se svojí nynější přítelkyní, a v důsledku toho mu bylo následně opakovaně prodlužováno vízum, a to až do doby, kdy správní orgány zjistily, že jeho přítelkyně je stále sezdaná s jiným mužem. V důsledku toho byl stěžovateli vystaven druhý výjezdní příkaz s lhůtou pro vycestování do 13. 5. 2022. Proti zrušení platnosti pobytového víza brojil odvoláním a žalobou, leč neúspěšně. Z pohovoru též vyplynulo, že stěžovatel v září 2020 na tuniském velvyslanectví v Praze požádal o nový pas, který mu byl bez problémů vydán.

[4] Žalovaný stěžovatelovu žádost podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou zamítl. V prvé řadě dospěl k závěru, že Tunisko lze na základě dostupných informací považovat za bezpečnou zemi původu. Stěžovatel zároveň neprokázal, že by v jeho případě Tunisko bezpečnou zemí původu nebylo. Jeho tvrzení o nebezpečí hrozícím v zemi původu považoval za nevěrohodná a vzájemně rozporná. Zatímco při prvním pohovoru stěžovatel tvrdil, že spálil vlajku Islámského státu, při druhém pohovoru již uváděl, že pálil vlajku politické strany Ennahda; Islámský stát přitom představuje mnohem širší a nebezpečnější okruh osob. Ennahda je považována za umírněnou islamistickou politickou stranu. Další logický rozpor spočívá v tom, že stěžovatel nechce doložit video, na kterém pálí vlajku strany Ennahda s tím, že se bojí o bezpečnost své sestry, ačkoliv toto video původně sám přislíbil. Stěžovatel spatřoval nebezpečí pro svoji sestru v tom, že s ním bude sdílet odkaz na uvedený záznam, přestože zcela bez následku toto video stěžovatelova sestra mohla vyhledat na internetu, zhlédnout ho a stěžovateli o něm říci. Stěžovatel rovněž měnil svou výpověď ohledně kontaktu s rodinou, neboť sdělil, že s ním rodina nekomunikuje kvůli jeho sňatku s českou občankou, a následně uváděl, že s ním komunikuje pravidelně jeho sestra, a připustil i kontakt s ostatními členy rodiny. Vzájemně rozporná byla i stěžovatelova tvrzení týkající se tuniského prezidenta – zatímco při prvním pohovoru uvedl, že prezident pracuje pro Islámský stát, při doplňujícím pohovoru již uvedl, že prezident je jediný, kdo na islamisty není napojen. Zcela v rozporu se zjištěními žalovaného pak byla stěžovatelem uváděná tvrzení o současné politické situaci v Tunisku. Současný prezident Kaís Saíd v červenci 2021 pozastavil činnost parlamentu, v níž měla většinu strana Ennahda, a v březnu roku 2022 byl parlament rozpuštěn; předseda strany Ennahda Rašíd Ghannúší je aktuálně stíhán pro obvinění ze spiknutí proti bezpečnosti státu a je oponentem současného prezidenta. Ani v době, kdy byla strana Ennahda nejvýznamnější politickou silou v zemi, nedocházelo k pronásledování z politických či náboženských důvodů. Ačkoliv tedy stěžovatel uváděl Rašída Ghánnúšího a stranu Ennahda jako skutečné vládce země, ve skutečnosti stojí zcela mimo tuniské mocenské struktury. Stěžovatel v listopadu roku 2019 s plným vědomím tuniských úřadů zemi původu opustil a v září roku 2020 si bez problému na tuniském velvyslanectví vyřídil

cestovní doklad. Stěžovatel navíc požádal o mezinárodní ochranu teprve v květnu 2022 poté, co všechny jeho ostatní pokusy o legalizaci pobytu selhaly.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného stěžovatel brojil žalobou, kterou krajský soud podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), zamítl. Krajský soud konstatoval, že stěžovatel pochází z Tuniska, které Česká republika považuje za bezpečnou zemi, a bylo tedy na něm, aby prokázal, že v jeho případě se o bezpečnou zemi původu nejedná. Podle krajského soudu tuto skutečnost stěžovatel neprokázal. Zejména neobjasnil, proč mu ochranu před islamisty nemohou poskytnout tuniské orgány. Jen obecná nedůvěra ve státní instituce nepostačuje k prokázání, že země původu pro stěžovatele není bezpečná. Stěžovatel evidentně využil žádost o mezinárodní ochranu toliko k legalizaci pobytu. Krajský soud tedy obdobně jako žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu. K žalobnímu bodu, že mělo být zváženo udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany vzhledem k tomu, že stěžovatel žije ve společné domácnosti s občankou České republiky, krajský soud uvedl, že byly dány důvody pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, pročež se žalovaný podle § 16 odst. 3 zákona o azylu neměl povinnost těmito otázkami zabývat.

[6] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud ani žalovaný nezohlednili shromážděné podklady a nevztahují je k situaci stěžovatele. Upozornil, že na novináře a jiné osoby kritizující vládu či islamismus kromě úřadů útočí i ultrakonzervativní salafisté. Krajský soud se nezabýval otázkou, zda sama existence hrozby v zemi původu vyplývající z bezpečnostně politické situace nezakládá důvodné obavy o bezpečí a důstojnost stěžovatele. Ačkoliv stěžovatel nedoložil, že vlajku islamistů skutečně spálil, stále se jedná o tvrzení reálné a současně jde o jednání, které pro stěžovatele může nést vážné následky. Stěžovatel se cítí být vzhledem k informacím, které mu sdělila jeho sestra, v případě návratu ohrožen. Názor žalovaného, že je stěžovatelův příběh nevěrohodný, není ničím podložen a jde o pouhé spekulace. Žalovaný odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu a zároveň opomíjí pravidlo, že v pochybnostech se žádosti účastníka vyhoví. Stěžovatel má rovněž na území České republiky dlouhodobý partnerský vztah s českou občankou. Žalovaný ani krajský soud se přitom nezabývali možností udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost, nebo ji zamítl. Podle jeho názoru kasační stížnost neobsahuje žádnou argumentaci, ze které by vyplývalo, proč je napadený rozsudek nezákonný, neboť v podstatě jen opakuje žalobní body. Se závěry napadeného rozsudku se žalovaný ztotožnil.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Poté, vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní

zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí především otázku věrohodnosti stěžovatele coby žadatele o mezinárodní ochranu. Uvedená otázka ovšem v daném případě podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nezasluhuje pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Otázkou hodnocení věrohodnosti se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře několikrát zabýval – viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, č. 4304/2022 Sb. NSS, ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 97/2019-41, nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Mezi indikátory pro posouzení věrohodnosti azylového příběhu patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu atd.

[13] Stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu vzhledem k tomu, že pochází z bezpečné země původu – podle § 2 bodu 25 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika Tunisko za bezpečnou zemi původu. Zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné může žadatel pocházející z bezpečné země původu předejít tím, že *prokáže*, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze. Oproti jiným azylovým řízením je tedy u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Stěžovatelova tvrzení tedy musela být věrohodná tím spíše.

[14] Žalovaný i krajský soud podle uvedených indikátorů stěžovatelův azylový příběh hodnotily. O nevěrohodnosti stěžovatele svědčila v prvé řadě nekonzistentnost jeho

vlastních tvrzení. Stěžovatel na jednu stranu tvrdil, že spálil vlajku Islámského státu, později již hovořil pouze o vlajce politické strany Ennahda. Při prvním pohovoru tvrdil, že tuniský prezident pracuje pro Islámský stát, při druhém pohovoru pak uvedl, že je prezident jedinou významnou osobou, která s islamisty nespolupracuje. Stěžovatel též přislíbil, že nahrávku, na které pálí islamistickou vlajku, společně s výhružkou od maskovaného ozbrojence, žalovanému předloží, následně tak však neučinil s tím, že nechce ohrozit svoji sestru, která by s ním musela nahrávku sdílet. Není přitom vůbec zřejmé, proč by sdílení nahrávky, kterou stěžovatelova sestra nalezla a měla o ní stěžovatele informovat, mělo být nebezpečné. Ani v otázce kontaktu s rodinou stěžovatel nebyl konzistentní – na jednu stranu tvrdil, že jeho rodina nesouhlasila se sňatkem s českou občankou, a proto s ním přetrhala své kontakty, na druhou stranu uváděl svůj pravidelný kontakt se sestrou a připouští kontakt i s ostatními členy rodiny.

[15] Jak též správně podotkl žalovaný, stěžovatelem uváděné informace jsou zcela v rozporu s dostupnými informacemi o zemi původu, a nejsou tedy plausibilní. Stěžovatel tvrdí, že mu hrozí pronásledování od islamistů z politické strany Ennahda. Ve skutečnosti však tato strana v době rozhodování žalovaného stála zcela mimo tuniské mocenské struktury, neboť poslanecká sněmovna, ve které měla většinu hlasů, byla tuniským prezidentem rozpuštěna a její předseda – prezidentův oponent je trestně stíhán za spiknutí proti bezpečnosti státu. Je tak v podstatě vyloučeno, aby členové této strany byli schopni stěžovatele pronásledovat a zároveň zajistit, aby mu policejní orgány Tuniska neposkytly dostatečnou ochranu. Zcela nekonzistentní se skutečným stavem v Tunisku je rovněž stěžovatelovo prohlášení, že kdyby v zemi nevládla Ennahda, bez problémů by se tam vrátil; není tak zřejmé, co stěžovateli brání v jeho návratu, když tato strana v zemi již v době uskutečnění pohovorů se stěžovatelem nebyla vládní stranou. Na stěžovatelovu celkovou nevěrohodnost poukazuje i jeho zjevně nepravdivé tvrzení, že se od roku 2019 ve funkci prezidenta Tuniska vystřídalo pět osob, ačkoliv od té doby byl prezidentem stále Kaís Saíd.

[16] Jak vyplývá z výše uvedeného, žalovaný i krajský soud hodnotily stěžovatelův azylový příběh v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který jejich hodnocení nemá čeho vytknout, a lze tak uzavřít, že stěžovatelův azylový příběh není věrohodný a z jeho tvrzení nevyplývá jediný uvěřitelný důvod, pro který by se měl stěžovatel cítit při návratu do země původu ohrožen. S ohledem na okolnosti případu, zejména na skutečnost, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu jen dva dny před koncem lhůty pro vycestování, lze přisvědčit závěru krajského soudu a žalovaného, že skutečnou motivací stěžovatelovy žádosti byla legalizace pobytu na území.

[17] Pokud jde o stěžovatelovu poznámku, že nebyla posuzována možnost udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) nebo doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu), Nejvyšší správní soud odkazuje na závěr o celkové nevěrohodnosti stěžovatelových tvrzení. Nevěrohodnost stěžovatelových tvrzení ohledně jeho vztahu s A. B. N. nad rámec výše uvedeného podtrhuje skutečnost, že rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 7. 2021, č. j. OAM-1276-35/PP-2021, byla zamítnuta stěžovatelova žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky s ohledem na to, že stěžovatelův vztah se jmenovanou osobou nebylo možno považovat za trvalý a partnerský (s ohledem na jejich zcela odlišná tvrzení týkající se jejich vztahu) – srov. rozsudek krajského soudu ze dne 22. 3. 2022, č. j. 117 A 6/2021-41, kterým krajský soud zamítl žalobu v odkazované věci a proti němuž stěžovatel ani nebrojil

kasační stížností. Skutečnost, že stěžovateli fakticky o soužití s touto osobou na území České republiky nejde, implicitně vyplývá i z jeho prohlášení, že by se do Tuniska bez problému vrátil, kdyby v zemi nevládla Ennahda.

[18] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení krajského soudu, který se svým postupem nikterak neodchyluje od shora uvedené judikatury, která je jednotná a ustálená a poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji shledal ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. prosince 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu